

Những yêu cầu đặt ra đối với việc giảng dạy các học phần Lý luận chính trị cho sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh hiện nay

Nguyễn Thị Bích Hằng*

*TS. Khoa Chính trị- Luật, Trường Đại học Hà Tĩnh

Received: 10/8/2024; Accepted: 16/8/2024; Published: 28/8/2024

Abstract: *Ha Tinh University has made significant achievements in university education and is continuously forging ahead the quality of instruction to meet the demand for high-caliber human resources in the contemporary context. With the principle that training quality is paramount, it is essential for all lecturers, particularly those teaching political theory courses, to continuously enhance their academic qualifications, research capabilities, and teaching effectiveness, as well as to innovate teaching methods for these courses. These requirements are crucial in the present situation*

Keywords: *Quality of education; Political theory; Local universities; Students at Ha Tinh university*

1. Đặt vấn đề

Nâng cao chất lượng đào tạo ở Trường Đại học (ĐH) Hà Tĩnh là yêu cầu sống còn trong giai đoạn hiện nay. Trong đó, đội ngũ giảng viên (GV), giảng dạy các học phần Lý luận chính trị (LLCT) có đóng góp quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo ĐH, bởi vì chương trình đào tạo ĐH ở Trường ĐH Hà Tĩnh các học phần LLCT chiếm một tỷ trọng đáng kể, được giảng dạy cho tất cả các ngành đào tạo, chiếm 11 tín chỉ trong toàn bộ chương trình đào tạo ĐH. Vì vậy, việc giảng dạy các học phần LLCT ở Trường ĐH Hà Tĩnh, đòi hỏi GV không những nắm vững kiến thức chuyên môn, am hiểu các diễn biến của xã hội đang diễn ra, mà còn phải nắm bắt và vận dụng linh hoạt các vấn đề giữa lý luận và thực tiễn vào giảng dạy cho sinh viên (SV) từng ngành đào tạo khác nhau; đặc biệt hơn, GV LLCT cần phải nghiên cứu tìm ra những phương pháp, cách thức giảng dạy phù hợp để nâng cao chất lượng cho SV đang học tập tại Trường ĐH Hà Tĩnh và những yêu cầu đặt ra hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Mục tiêu đào tạo của Trường ĐH Hà Tĩnh

Từ năm 2007 đến nay, Trường ĐH Hà Tĩnh được thành lập tiền thân từ Trường Cao đẳng Sư phạm và Trường Trung cấp Kinh tế Hà Tĩnh. Từ khi thành lập tới nay Trường ĐH Hà Tĩnh đã thực hiện nhiều hệ đào tạo khác nhau, đào tạo đa ngành, đa lĩnh vực. Mặc dù, quá trình thành lập của Trường ĐH Hà Tĩnh chưa có bề dày lịch sử nhưng đã thể hiện được vai trò đào tạo đáp ứng những yêu cầu đặt ra hiện nay. Đối với các học phần LLCT giảng dạy cho tất cả các ngành đào tạo của trường, đòi hỏi mỗi GV LLCT được phân

công giảng dạy cho các nhóm thuộc các ngành đào tạo khác nhau, ngoài việc nắm vững chuyên môn học phần mình giảng dạy, còn cần phải hiểu biết nhiều kiến thức chung của các ngành khác để vận dụng linh hoạt giữa lý luận và thực tiễn cho SV nắm bắt kiến thức hiệu quả nhất.

2.2. Nội dung và chất lượng đào tạo đối với SV Trường ĐH Hà Tĩnh

2.2.1. Về nội dung đào tạo và phân bố chương trình giảng dạy

Từ năm 2019 đến nay, theo quyết định số 4890 và 4891/QĐ-BGDĐT, ngày 23-12-2019, về “Phê duyệt, chương trình, giáo trình sử dụng chung các môn LLCT đối với trình độ ĐH các ngành không chuyên và chuyên về LLCT, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã đổi lại tên một số học phần LLCT và số tín chỉ học phần, gồm 11 tín chỉ: Triết học Mác – Lênin, được phân bố 3 tín chỉ; Kinh tế Chính trị Mác – Lênin, 2 tín chỉ; Chủ nghĩa xã hội khoa học, 2 tín chỉ; Tư tưởng Hồ Chí Minh, 2 tín chỉ; Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, 2 tín chỉ. Các môn học được thực hiện theo trình tự lôgic, tính khoa học, là điều kiện tiên quyết, đảm bảo cho SV có cái nhìn tổng thể hệ thống kiến thức về LLCT. Việc phân bố kế hoạch giảng dạy các học phần như sau: Năm thứ nhất SV học, học phần Triết học Mác – Lênin vào kỳ 1 và học, học phần Kinh tế Chính trị Mác – Lênin, học kỳ 2; Năm thứ 2 SV học, học phần Chủ nghĩa xã hội Khoa học, học kỳ 1 và Tư tưởng Hồ Chí Minh, học, học kỳ 2; Năm thứ 3 học, học phần Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, học kỳ 1. Dù phân bố chương trình giảng dạy như thế nào, đều phải thực hiện theo tinh thần chung của

Đảng ta về đổi mới giáo dục toàn diện; Tại Đại hội XIII của Đảng về đổi mới giáo dục: “Chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu sang trang bị kiến thức phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học; từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý dạy và học trực tuyến, qua internet, truyền hình, các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học; giáo dục nhà trường kết hợp với giáo dục gia đình và xã hội. Đào tạo con người theo hướng có đạo đức, kỷ luật, kỷ cương, ý thức trách nhiệm công dân, xã hội; có kỹ năng sống, kỹ năng làm việc, ngoại ngữ, công nghệ thông tin, công nghệ số, tư duy sáng tạo và hội nhập quốc tế” [1]

Ở Việt Nam nói chung và Trường ĐH Hà Tĩnh nói riêng, hiện nay đang thực hiện mục tiêu chung theo tinh thần đại hội lần thứ XIII của Đảng. Đó là đã từng bước thể chế hóa các quan điểm, nội dung của Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới giáo dục thành chính sách, pháp luật của nhà nước. Cụ thể, trong hai năm 2018 và 2019, “*Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục ĐH* (năm 2018) và *Luật Giáo dục* (năm 2019) do Bộ Giáo dục và Đào tạo soạn thảo đã được Quốc hội thông qua và từng bước đi vào cuộc sống, tạo hành lang pháp lý cho các hoạt động đổi mới giáo dục ĐH” [1]. Các cơ sở giáo dục ĐH được trải rộng khắp các miền đất nước, tạo điều kiện nâng cao tính công bằng trong việc tiếp cận loại hình giáo dục ĐH của người dân. Đối với việc quan hệ hợp tác đào tạo với nước CHDCNDL cũng nằm trong kế hoạch, hành động chung của cả nước.

2.2.2. Về kết quả đào tạo các học phần LLCT của Trường ĐH Hà Tĩnh từ năm 2014 đến nay

Theo ước tính của tác giả thông qua, kết quả điểm thi kết thúc học phần các môn LLCT hàng năm, tỷ lệ SV đạt kết quả học tập, xếp loại học lực: Giỏi, Khá, Trung bình khá, Yếu kém chiếm tỷ như sau: SV Giỏi chiếm 9%; Tỷ lệ SV Khá chiếm số lượng lớn nhất 67%; Tỷ lệ Trung bình khá và Trung bình chiếm 16%; Tỷ lệ SV Yếu kém chiếm 8%. Qua tỷ lệ này, chúng ta thấy học lực của SV học các học phần LLCT tương đối đồng đều, số lượng SV Khá chiếm tỷ lệ đông nhất qua các năm, tỷ lệ SV Giỏi chiếm tỷ lệ ít, tỷ lệ SV Trung bình và SV Yếu kém chiếm tỷ lệ đáng kể. GV lên lớp giảng dạy phải tuân thủ, lịch trình, kế hoạch chung của phòng đào tạo để đảm bảo tiến độ chương trình đào tạo.

Từ kết quả học tập và tỉ lệ SV tốt nghiệp từ năm

2014 đến nay, được thống kê từ phòng đào tạo có thể thấy, kết quả học tập tương đối cao, tỷ lệ tốt nghiệp mỗi khóa học đạt 100%. Kết quả học tập chủ yếu đạt loại Khá, có rất ít SV Giỏi và Xuất sắc, SV đạt kết quả Trung bình khá và Trung bình chiếm tỉ lệ rất ít.

Qua số liệu trên chúng ta cần phải đặt ra những yêu cầu, nhiệm vụ đối với GV LLCT và SV, nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng giảng dạy, chất lượng học tập cho SV trong thời gian tới.

2.3. Những yêu cầu đặt ra nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy các học phần LLCT cho SV Trường ĐH Hà Tĩnh trong thời gian tới

Trong xu thế chung về đổi mới giáo dục ĐH, muốn nâng cao chất lượng đào tạo ĐH thành công, trước hết phải nâng cao chất lượng giảng dạy. Ở Trường ĐH Hà Tĩnh, GV giảng dạy các học phần LLCT đã có đóng góp quan trọng trong mỗi ngành đào tạo. Bởi vì, GV là chủ thể của hoạt động dạy, là người tổ chức điều khiển hoạt động dạy bằng cách lựa chọn các phương pháp, biện pháp, phương tiện, cách tổ chức lớp học và định hướng cho hoạt động của SV. Vậy yêu cầu đặt ra cho cả GV LLCT và SV là gì?

Thứ nhất, GV LLCT hoạch định và thiết kế quá trình dạy học có hiệu quả, xây dựng kế hoạch chất lượng trong khâu soạn giảng; xác định cụ thể những mục tiêu cần đạt sau mỗi giờ học gồm:

Mục tiêu tổng quát và mục tiêu cụ thể: Xác định những mức chất lượng cho quá trình thực hiện. Tùy theo những điều kiện hiện có của GV, của nhà trường về cơ sở vật chất và năng lực của từng lớp, từng đối tượng SV mà GV có những phương pháp, cách thức tổ chức lớp học cũng như cách truyền đạt, SV lĩnh hội kiến thức nhằm đạt mục tiêu. Xác định quy trình tiến hành các hoạt động dạy học phù hợp trên lớp. Xây dựng kế hoạch hướng dẫn cho SV tự học, tự nghiên cứu có hiệu quả ngoài giờ lên lớp và có kế hoạch kiểm tra việc tự học, tự nghiên cứu của SV.

Trong quá trình học SV cần phải chủ động, giờ học trên lớp, giờ giải lao, tranh thủ mọi lúc, mọi nơi gặp GV trực tiếp giảng dạy hỏi, chất vấn, trao đổi những gì còn khó khăn, vướng mắc nhằm tháo gỡ khó khăn, hiểu và nắm bắt nội dung từng bài học, tiết học.

Thứ hai, GV LLCT tổ chức và quản lý chất lượng dạy học bằng cách tổ chức, điều hành, động viên, lôi cuốn SV tham gia tích cực vào quá trình dạy học.

Để có chất lượng, bên cạnh việc dạy theo đúng kế hoạch, khi tổ chức giờ dạy GV cần đảm bảo tính nghệ thuật của dạy học, linh hoạt và sáng tạo cho phù hợp với các tình huống dạy học diễn ra một cách thực tế và sinh động; Thường xuyên hướng dẫn sinh cách

[1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Chương trình giáo dục Đại học, theo Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới giáo dục thành chính sách, pháp luật của nhà nước.

[2]. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQG - ST, HN.2021, tr. 232-233.

thức, phương pháp tiến hành các hoạt động học tập sao cho đạt hiệu quả cao, cần tổ chức nhóm riêng để hỗ trợ giúp đỡ nhau, đồng thời cho SV các chủ đề thảo luận nhóm, làm các bài thuyết trình bằng trình chiếu powerpoint, có sự giám sát của GV, nắm bắt nội dung chương trình theo từng buổi học.

Thứ ba, GV giảng dạy các học phần LLCT phải là người luôn tạo điều kiện tốt nhất cho SV tiếp thu một cách chủ động những kiến thức thông qua việc sử dụng các hướng dẫn học tập, thực hiện tốt vai trò giảng dạy và cố vấn chuyên môn của GV để SV có kỹ năng nắm bắt kiến thức chuyên môn và vận dụng tốt trong thực tiễn; Có cách tự quản lý và có những biện pháp theo dõi chất lượng tham gia các hoạt động học tập của tất cả SV trong quá trình học tập, thường xuyên khảo sát ý kiến SV thông qua việc tổ chức thực hiện giao nhiệm vụ học tập cho SV để vừa điều chỉnh cho phù hợp với năng lực học tập của SV nhằm nâng cao chất lượng đào tạo ĐH hiện nay; Giảng dạy các học phần LLCT phải biết sử dụng hiệu quả các kiến thức tâm lý học sư phạm trong quá trình dạy học nhằm thấu hiểu, động viên tinh thần, lôi cuốn SV vào giờ học trong bầu không khí sư phạm cởi mở khích lệ để vừa dạy kiến thức vừa rèn các kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp sau này cho SV.

Thứ tư, kiểm tra đánh giá chất lượng dạy và học; giảng dạy các học phần LLCT thường xuyên tự đánh giá chất lượng giảng dạy, các hoạt động sư phạm sau mỗi giờ lên lớp, để từ đó GV tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, nghiên cứu khoa học để nâng cao chất lượng giảng dạy; đồng thời nâng cao chất lượng của SV, góp phần tạo nên uy tín, chất lượng đào tạo của Trường ĐH Hà Tĩnh hiện nay. Cần phải thường xuyên kiểm tra chất lượng học tập trên lớp và ngoài lớp của mỗi SV, thông qua giao các bài tập, các chủ đề thảo luận, các chủ đề seminar... nhằm đánh giá tiến độ học tập, tiếp thu kiến thức, xử lý thông tin, kỹ năng làm việc nhóm của SV, để kịp thời điều chỉnh, nắm bắt được chất lượng học tập của SV trên lớp, tự học ở nhà.

Nâng cao chất lượng giảng dạy học phần LLCT cho SV của Trường ĐH Hà Tĩnh đáp ứng được yêu cầu phát triển của địa phương, nâng cao vị thế, uy tín của Trường ĐH Hà Tĩnh GV cần xác định đối tượng SV, đang theo học ngành học nào để thực hiện giảng dạy. GV bắt đầu từ việc xác định nhu cầu đối tượng SV, đang trực tiếp lĩnh hội kiến thức, SV của nhóm, lớp đó đang học ngành học gì? Nghĩa là, giảng dạy học phần LLCT phải đi từ nhu cầu thực tế của SV, để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của SV, từ kiến thức

chuyên ngành, kỹ năng mềm, thì cần phải phân loại đối tượng SV để thiết kế nội dung chương trình giảng dạy và vận dụng kiến thức, lấy ví dụ thực tiễn cho phù hợp với từng ngành học, đối tượng SV đang theo học khác nhau. Trách nhiệm lớn nhất của GV giảng dạy các học phần LLCT là phải nắm bắt được nhu cầu thực tế của SV theo từng ngành học để đầu tư kiến thức chuyên sâu mà SV thực sự cần học, thường xuyên cập nhật bổ sung những kiến thức mới phù hợp với thực tiễn đặt ra.

3. Kết luận

Trong bối cảnh khó khăn chung của các trường ĐH địa phương về công tác tuyển sinh, đòi hỏi mỗi trường ĐH phải có hướng đi riêng. Những năm qua Trường ĐH Hà Tĩnh đã có những bước đột phá lớn trong công tác tuyển sinh, đặc biệt đã hợp tác tốt với nước bạn Lào để đào tạo học sinh, SV. Nhằm nâng cao vị thế và uy tín của Trường ĐH Hà Tĩnh trước hết mỗi GV của trường nói chung và GV giảng dạy các học phần LLCT nói riêng, không ngừng học tập nâng cao trình độ, bồi dưỡng chuyên môn, nghiên cứu khoa học, tổ chức nhiều hình thức và phương pháp giảng dạy, vận dụng linh hoạt giữa kiến thức chuyên môn và thực tiễn, sử dụng tốt kỹ năng công nghệ thông tin... Có như thế, thì chất lượng giảng dạy và đào tạo mới được nâng lên đáp ứng yêu cầu ngày càng cao trong giảng dạy ĐH và phù hợp với xu hướng chung của thế giới hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục ĐH, theo Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới giáo dục thành chính sách, pháp luật của nhà nước*, Hà Nội.
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Triết học Mác - Lênin*, NXB Chính trị Quốc gia – sự thật, Hà Nội.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Kinh tế chính trị học Mác - Lênin*, NXB Chính trị Quốc gia – sự thật, Hà Nội.
- [4]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Chủ nghĩa Xã hội khoa học*, NXB Chính trị Quốc gia – sự thật, Hà Nội.
- [5]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB Chính trị Quốc gia – sự thật, Hà Nội.
- [6]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam*, NXB Chính trị Quốc gia – sự thật, Hà Nội.
- [7]. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, NXB Chính trị Quốc gia – sự thật, Hà Nội.